

**Andor Thoma (1928–2003):
biographical sketch and bibliography ***

SZ. MAKRA

*Department of Anthropology, Hungarian Natural History Museum,
H-1083 Budapest, Ludovika tér 2–6. Hungary. E-mail: makra@nhmus.hu*

Abstract – ANDOR THOMA was one of the greatest Hungarian anthropologists of the 20th century. He was especially interested in the evolution of the Paleolithic hominids. Some of his major works were the examination of the dentition of the Subalyuk Neanderthal child, of the Vértesszőlös finds and of Palestinian fossils. With one figure.

Key words – Andor Thoma, anthropology, biography, bibliography, Hungary.

BIOGRAPHY

Date and place of birth: 30th November, 1928, Magyaróvár, Hungary.

1947: He achieved a first-class school-leaving certificate at the Piarist Secondary School (Magyaróvár).

1947–1952: He studied for one year at the Medical Faculty, University of Debrecen, then pursued biological and geographical studies at the Faculty of Natural Science with Professor BÉLA BALOGH and Professor MIHÁLY MALÁN.

1952–1953: He was assistant professor at the Anthropological Institute, Kossuth Lajos University of Sciences, Debrecen.

* This bibliography is based on the article of the late Professor OTTÓ EIBEN (EIBEN2004). The original manuscript of that article contained an appendix with the list of A. THOMA's publications, but it has not been published. In the acknowledgement OTTÓ EIBEN remarked that he "*expresses his grateful thanks to Mrs Sylvia Wenz and Dr G. Thoma for their kind cooperation in sending Prof. A. Thoma's CV and bibliographic data to him. With their help was possible for his making compilation of this list.*" [Sic.]

1953: He graduated from the university as a teacher in biology and geography.

1953: He was removed from his job because of his religious beliefs.

1954–1955: Blue collar worker in Kőbánya (10th district of Budapest), in the Humán Oltóanyagtermelő és Kutató Intézet (Human Vaccine Producing and Research Institute).

1956–1957: Museologist-curator of natural history in the Herman Ottó Museum, Miskolc. In the meantime, he took part in the saving and rehabilitation works in the Department of Anthropology, where he was employed until 1957 March. (The department was injured during the October 1956 revolution, in Budapest).

1957: Autumn, he became seriously ill and was in hospital for a year.

1958–1962: Anthropologist researcher in the Department of Anthropology, Hungarian Natural History Museum, Budapest.

1963–1966: Assistant professor in the Anthropological Department, Kossuth Lajos University of Sciences, Debrecen.

1964: He got the University doctor's degree.

1966: He was banned from education because of his religious beliefs.

1967–1969: Senior Research Fellow candidate in the Biological Research Institute of Hungarian Academy of Sciences. He thanked this appointment to F. BRUNÓ STRAUB's (1914–1996 biochemist, academian) and ISTVÁN LÁNG's (1931– biochemist) assistance.

1970–1972: Invited guest-lecturer in the Biological Anthropological Institute of the University of Paris VII.

1973–1984: Catholic University of Louvain-la-Neuve (Belgium), associate professor/docent.

1985–1994: Catholic University of Louvain-la-Neuve (Belgium), professor.

1988: The Belgian King rewarded him with the Order of the Crown (Belgium) Commander Class (Korona-rend Parancsnoki fokozata).

1994: He retired and moved to Paris.

Died on 31th May, 2003 in Paris. He was laid to rest in Budakeszi (Hungary).

He was member of the editorial board of the *Journal of Human Evolution* (1971–1985), and the *Anthropologiai közlemények* (1957–1972).

Fig. 1. ANDOR THOMA (1928–2003)

Acknowledgements – I would like to express my sincere thanks to GYULA GYENIS (Department of Anthropology, Eötvös Loránd University, Budapest) for the portrait of ANDOR THOMA.

BIBLIOGRAPHY

Obituaries and anniversaries

- THOMA, A. 1966: Nécrologie. Lajos Bartucz. – *L'Anthropologie* 70(5–6): 594–595.
- THOMA, A. 1969: In memoriam Mihály Malán, 1900–1968. – *Anthropologischer Anzeiger* 31(4): 311.
- THOMA, A. 1969: Mihály Malán (1900–1968). – *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 21(3–4): 340.

Scientific papers and books

- THOMA, A. 1954: Kézformavizsgálatok. (Recherches sur la forme de la main.) – *Annales Biologicae Universitatum Hungariae* 2[1952]: 289–309.
- THOMA, A. 1956: Recherches sur l'affinité des caractères morphologiques. – *Journal de Génétique Humaine* 5(1): 32–53.
- THOMA, A. 1956: Egy finnországi lapp csontváz vizsgálata. (Módszertani tanulmány). (Examination of a Lappish skeleton originated from Finland.) – *Biológiai közlemények* 3[1955]: 135–156.
- THOMA, A. 1956: Antropológiai vizsgálatok az Ároktő-dongóhalmi temető csontvázain. (Anthropological survey of skeletons in the cemetery at Ároktő-Dongóhalom.) – *A miskolci Herman Ottó Múzeum közleményei* 3: 22–36.
- THOMA, A. 1956: A korai neandertáli ember kérdése. Előzetes közlemény. (Question of the early Neanderthal man. A preliminary note.) – *A miskolci Herman Ottó Múzeum közleményei* 4: 3–4.
- THOMA, A. 1957: Métissage ou transformation? Essai sur les hommes fossiles de Palestine. – *L'Anthropologie* 61(5–6): 470–502.
- THOMA, A. 1957: Szabolcs község embertani vázlata. (An anthropological sketch of the village Szabolcs.) – *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* 49(series nova 8): 469–484.
- THOMA, A. 1957: A Homo sapiens fossilis nyakszirtcsontjának töredéke a tapolcai sziklafülkéből. (Das Fragment des Genicksknochens des "Homo sapiens fossilis" aus der Felsennische von Miskolc-Tapolca.) – *A miskolci Herman Ottó Múzeum évkönyve* 1: 60–69.
- THOMA, A. 1957: A tudománytörténet bocsánatot kér Cuvier-től. [History of science asks forgiveness Cuvier.] – *Élővilág* 2(4): 40–41.
- THOMA, A. 1957: Folytonos eloszlású jellegek variációjának mérése. (The measurement of the variation of characteristics with continuous distribution.) – *Anthropologiai közlemények* 4(2): 67–79.
- THOMA, A. 1958: Métissage ou transformation? Essai sur les hommes fossiles de Palestine. – *L'Anthropologie* 62(1–2): 30–52.

- THOMA, A. 1960: Anthropometric characters and selective survival. – *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* 52: 471–480.
- THOMA, A. 1960: Age at menarche, acceleration and heritability. – *Acta Biologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 11(3): 241–254.
- THOMA, A. 1961: Comment to Juan Comas' article: "Scientific" Racism Again? – *Current Anthropology* 2: 330–333.
- NEMESKÉRI, J. & THOMA, A. 1961: Ivad: An isolate in Hungary. – *Acta Genetica* 11: 230–250.
- NEMESKÉRI, J. & THOMA, A. 1961: Jubilé scientifique de M. Henri V. Vallois. Hongrie, Muséum d'Histoire naturelle de Budapest. – *L'Anthropologie* 65: 164.
- THOMA, A. 1962: Le déploiement évolutif de l'Homo sapiens. – *Anthropologia hungarica* 5: 1–111.
- THOMA, A. 1962: A Homo sapiens kibontakozása. [Evolvment of the Homo sapiens (CSc Thesis).] – *Anthropologia hungarica* 5: 115–178.
- THOMA, A. 1963: The dentition of the Subalyuk Neanderthal child. – *Zeitschrift für Morphologie und Anthropologie* 54: 127–150.
- DEZSŐ, GY., ÉRY, K., HARSÁNYI, L., HUSZÁR, GY., NEMESKÉRI, J., NOZDROVICZKY, SZ., THOMA, A., TÓTH, T. & WENGER, S. 1963: Die spätmittelalterliche Bevölkerung von Fonyód. – *Anthropologia hungarica* 6: 1–166.
- BOTTYÁN, O., DEZSŐ, GY., EIBEN, O. G., FARKAS, GY., RAJKAI, T., THOMA, A. & VÉLI, GY. 1963: Age at menarche in Hungarian girls. – *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* 55: 561–572.
- THOMA, A. 1963: A menarche kora Magyarországon. (L'âge de la menarché en Hongrie.) – *Anthropologiai közlemények* 7: 25–39.
- THOMA, A. 1964: Die Entstehung der Mongoliden. – *Homo* 15: 1–22.
- THOMA, A. 1964: Nachrichten – Frankreich. – *Homo* 15: 126.
- THOMA, A. 1964: Comment to C. Loring Brace: The Fate of the "Classic" Neanderthals: A Consideration of Hominid Catastrophism. – *Current Anthropology* 5(1): 30.
- THOMA, A. 1965: A Janislawicei őslapp. (The Protolapp of Janislawice.) – *Archaeologiai Értesítő* 92(1): 37–41.
- THOMA, A. 1965: Bartucz Lajos ősemler kutatói munkássága. [Lajos Bartucz's life-work of prehistoric man research.] – *Anthropologiai közlemények* 9(1): 15.
- MALÁN, M. & THOMA, A. 1965: A humángenetikai kutatások újabb eredményei. [Newer results of human genetic research.] – *Anthropologiai közlemények* 9(2–3): 91–99.
- THOMA, A. 1965: La définition des Néandertaliens et la position des hommes fossiles de Palestine. – *L'Anthropologie* 69(5–6): 519–534.
- THOMA, A. 1966: Az előember fogmaradványai a vértesszőlősi őstelepről. [Tooth-remains of the Early Man from the ancient settlement Vértesszőlős.] – *A Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Tudományok Osztályának közleményei* 9(3–4): 263–282.
- THOMA, A. 1966: L'occipital de l'homme mindélien de Vértesszőlős. – *L'Anthropologie* 70: 495–534.
- THOMA, A. 1966: A vértesszőlősi ember. Előzetes jelentés. (The Vértesszőlős fossil man. A preliminary note.) – *Anthropologiai közlemények* 10(4): 123–124.

- THOMA, A. 1967: Az előember nyakszirtcsontja a vértesszőlősi őstelepről. [Occiput of the Early Man from the ancient settlement at Vértesszőlős.] – *A Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Tudományok Osztályának közleményei* 10(1): 1–20.
- THOMA, A. 1967: Human teeth from the Lower Palaeolithic of Hungary. – *Zeitschrift für Morphologie und Anthropologie* 58: 152–180.
- ZIH, S. & THOMA, A. 1967: AB0-Blutgruppen bei rheumatischem Fieber und rheumatischer Karditis. – *Humangenetik* 4: 42–51.
- THOMA, A. 1968: Recherches sur la génétique des populations hongroises. – *Materialy i Prace Antropologiczne* 75: 267.
- THOMA, A. 1968: Az antropobiológiai ősemberkutatás Magyarországon. [Biological-anthropological research on fossil man in Hungary.] – *Magyar Tudomány* 73: 463–474.
- THOMA, A. 1969: Analyse de la différenciation en France des fréquences géniques pA, qB et r0. – *Biométrie humaine* 4: 1–12.
- THOMA, A. 1969: Biometrische Studie über das Occipitale von Vértesszőlős. – *Zeitschrift für Morphologie und Anthropologie* 60(3): 229–241.
- THOMA, A. 1969: Total finger ridge-count in a Hungarian population sample. – *Human Biology* 41(2): 213–217.
- THOMA, A. 1969: Le caractère aromorphotique de l'évolution humaine à la lumière des nouveaux fossiles. – In: NEMESKÉRI, J. & DEZSŐ, GY. (eds): *Evolutionary Trends in Fossil and Recent Hominids. (Symposia Biologica Hungarica 9.)*. Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 39–46.
- DEZSŐ, GY., EIBEN, O. G. & THOMA, A. 1969: Metrikus testalkati jellegek eloszlása egy időskorú mintában. (Distribution of measurable constitutional characters in an elderly sample.) – *Anthropologiai közlemények* 13: 31–37.
- THOMA, A. 1970: Selektion, Gendiffusion und Spezialisationsmöglichkeiten bei den Hominiden. – *Homo* 21: 54–60.
- THOMA, A. 1970: Selective differentiation of the AB0 blood group gene frequencies in Europe. – *Human Biology* 42(3): 450–468.
- THOMA, A. 1971: Évolution et différenciation du polymorphisme AB0. – In: JAQUARD, A. (ed.): *Génétique et population. Hommage à Jean Sutter*. Presses Universitaires de France, Paris, pp. 129–131.
- THOMA, A. 1971: Hungary. – In: OAKLEY, K. P. (ed.): *Catalogue of fossil Hominids. Part II: Europe*. Trustees of the British Museum of Natural History, London, pp. 223–229.
- THOMA, A. 1972: L'évolution polycentrique de l'Homo sapiens. – In: BORDES, F. (ed.): *Actes du Colloque de Paris*. UNESCO, Paris, pp. 81–85.
- THOMA, A. 1972: On Vértesszőlős man. – *Nature* 236(5348): 464–465.
- THOMA, A. 1972: Cranial capacity, taxonomical and phylogenetical status of Vértesszőlős man. – *Journal of Human Evolution* 1(5): 511–512.
- THOMA, A. 1973: New evidence of the polycentric evolution of Homo sapiens. – *Journal of Human Evolution* 2(6): 529–535.
- THOMA, A. 1974: A search for the causes of pA stabilisation. – In: BERNHARD, W. & KANDLER, A. (eds): *Bevölkerungsbiologie*. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart, pp. 95–103.
- THOMA, A. 1974: Dermatoglyphics and origin of races. – *Journal of Human Evolution* 3(3): 241–245.

- THOMA, A. 1975: L'occipital de la grotte Bourgeois-Delauney (La Chaise, Charente). Etude biométrique. – *Comptes rendus de l'Académie des Sciences* **D281**: 1821–1824.
- THOMA, A. 1975: L'origine de l'homme moderne et de ses races. – *La Recherche* **6**(55): 328–334.
- THOMA, A. 1975: Les homes de Spy et les Cromagnons. – *Comptes rendus de l'Académie des Sciences* **D250**: 1785–1788.
- THOMA, A. 1975: Were the Spy fossils evolutionary intermediates between Classic Neandertal and Modern Man? – *Journal of Human Evolution* **4**(5): 387–410.
- THOMA, A. 1976: Corrélations génétiques entre populations de chasseurs. – In: JACQUARD, A. (ed.): *L'étude des isolats: Espoirs et limites*. Institut École Pratique des Hautes Études-Institut National d'Études Démographiques, Paris, pp. 99–101.
- THOMA, A. & VALLOIS, H.-V. 1977: Les dents de l'homme de Rabat. – *Bulletins et Mémoires de la Société d'Anthropologie de Paris* **4**(13): 31–58.
- THOMA, A. 1977: Variations anatomiques et parenté taxinomique chez les Hominoidea. – *Comptes rendus de l'Académie des Sciences* **D284**(24): 2507–2510.
- THOMA, A. 1978: Quasi-kontinuierliche Variabilität und genetische Einheitlichkeit der Hominiden. – *Zeitschrift für Morphologie und Anthropologie* **69**(1): 7–15.
- THOMA, A. 1978: Distance de forme entre groupes. – *Bulletin et Mémoires de la Société d'Anthropologie de Paris* **5**(13): 15–22.
- THOMA, A. 1978: Taxinomie, phylogénèse et génétique. – *Bulletin et Mémoires de la Société d'Anthropologie de Paris* **5**(13): 287–294.
- THOMA, A. 1978: Some notes on Wolpoff's notes on the Vértesszölös occipital. – *Journal of Human Evolution* **7**(4): 323–325.
- THOMA, A. 1978: Internal length of the spy skulls. – *Journal of Human Evolution* **7**(4): i.
- THOMA, A. 1979: L'origine des Cromagnoïdes. – In: BONÉ, E., COPPENS, Y., GENET-VARCIN, E., GRASSÉ, P.-P., HEIM, J.-L., HOWEELS, W. W., HÜRZELER, J., KRUKOV, S., DELUMLEY, H., DELUMLEY, M.-A., PIVETEAU, J., SABAN, R., THOMA, A., TOBIAS, P. V. & VANDERMEERSCH, B.: *Les Origines Humaines et les Époques de l'Intelligence*. Foundation Singer-Polignac, Masson, Paris, pp. 261–282.
- THOMA, A. 1979: Further studies on quasi-continuous variations in Hominoidea. – *Zeitschrift für Morphologie und Anthropologie* **70**(1): 104–110.
- THOMA, A. 1979: Comparaison des industries-types du Moustérien occidental. – *Revue des Archéologues et Historiens d'Art de Louvain* **12**: 194–198.
- THOMA, A. 1979: La libre recombinaison des caractères anthropologiques et ses conséquences. – *Soma (Bordeaux)* **1**: 17–19.
- THOMA, A. 1980: Bemerkungen zur Rassensystematik. – *Homo* **31**: 66.
- THOMA, A. 1980: Les trois paradigmes de la génétique anthropologique et le symposium de Detroit. – *L'Anthropologie* **84**(1): 129–130.
- THOMA, A. 1980: Comment to Grover S. Krantz: Sapienization and Speech. – *Current Anthropology* **21**: 788.
- THOMA, A. 1981: The pattern of quasi-continuous variation in Homo sapiens. – *Journal of Human Evolution* **10**(4): 303–310.

- THOMA, A. 1981: Hominisation et communication in les processus de l'hominisation. L'évolution humaine, les faits, les modalités. – In: CENTRE NATIONAL DE LA RECHERCHES SCIENTIFIQUE (ed.): *Colloque international du CNRS*. (Nr 599), (1980). CNRS, Paris, pp. 345–346.
- THOMA, A. 1981: The position of the Vértesszölös find in relation to *Homo erectus*. – In: SIGMON, B. A. & CYBULSKI, J. S. (eds): *Homo erectus*. University of Toronto Press, Toronto, pp. 105–114, 241–264.
- THOMA, A. 1982: *Homo sapiens sapiens*? – *Bulletin et Mémoires de la Société d'Anthropologie de Paris* 9(13): 293–298.
- THOMA, A. 1984: Bipolarité anthropologique au Néolithique européen. – *Bulletin et Mémoires de la Société d'Anthropologie de Paris* 1(14): 221–224.
- THOMA, A. 1984: Morphology and affinities of the Nazlet Khater man. – *Journal of Human Evolution* 13(3): 287–296.
- VERMEERSCH, P. M., PAULISSEN, E., GIJSELINGS, G., OTTE, M., THOMA, A., VAN PETER, P. & LAUWERS, R. 1984: 33.000-year old chert mining site and related *Homo* in the Egyptian Nile Valley. – *Nature* 309(5966): 342–344.
- VERMEERSCH, P. M., PAULISSEN, E., GIJSELINGS, G., OTTE, M., THOMA, A. & CHARLIER, C. 1984: Une minière de silex et un squelette du Paléolithique Supérieur ancien à Nazlet Khater, Haute-Égypte. – *L'Anthropologie* 88(2): 231–244.
- THOMA, A. 1985: *Éléments de Paléoanthropologie*. – Université Catholique Louvain, Louvain-la-Neuve, 229 pp.
- THOMA, A. 1986: Une mandibule d'enfant de Spy – communication présentée le 8 mars 1986. – *Anthropologica et Praehistorica* 97: 179–182.
- THOMA, A. 1988: An anthropological glance at Hungary. – *Homo* 2: 65–75.
- THOMA, A. 1988: L'anthropologie comme source historique : l'exemple des Avars. – In: CENTRE NATIONAL DE LA RECHERCHES SCIENTIFIQUE: *Actes des 3èmes Journées Anthropologique*. CNRS, Paris, pp. 209–213.
- THOMA, A. & JANSSENS, P. 1990: Un os frontal énigmatique trouvé à Tongeren, Belgique. – *Anthropologica et Praehistorica* 101: 107–112.
- THOMA, A. 1990: Human tooth and bone remains from Vértesszölös. – In: KRETZOI, M. & DOBOSI, V. T. (eds): *Vértesszölös: Site, man and culture*. Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 253–262.
- THOMA, A. 1994: Stature = 3,74 fémur + 0? – *Anthropologica et Praehistorica* 105: 29–32.
- THOMA, A. 1995: Faj és rassz. [Species and race.] – *Magyar Múlt* 22: 85–95.
- THOMA, A. 1995: The average stature of Neandertals. – *Zeitschrift für Morphologie und Anthropologie* 80: 195–198.
- THOMA, A. 1997: Egy XXI. századi kérdés. [A question in the 21st century.] – *Anthropologiai közlemények* 38: 243.
- THOMA, A. & HENKEY, GY. 1998: Székely rokonság. (Székely kinship.) – *Anthropologiai közlemények* 39: 3–8.
- THOMA, A. & HENKEY, GY. 1999: A székelység metrikus összehasonlítása. (Anthropometric comparison of the Székely people.) – *Anthropologiai közlemények* 40: 29–32.
- THOMA, A. & HENKEY, GY. 2000: An anthropological study of living Hungarians. – *Anthropologiai közlemények* 41: 95–107.

- THOMA, A. 2001: Ugorok és avarok. (Ugrians and avars). – *Anthropologiai közlemények* 42: 29–32.
- THOMA, A. & HENKEY, GY. 2001: Egy térkép körül. [Around a map.] – *Anthropologiai közlemények* 42: 137–139.
- THOMA, A. 2002: Europid és mongolid koponyák megkülönböztetése. (Discrimination between europoid and mongoloid skulls.) – *Anthropologiai közlemények* 43: 27–28.

Popular articles and books

- BOTTYÁN, O., DEZSŐ, GY., EIBEN, O., FARKAS, GY., RAJKAI, T., THOMA, A. & VÉLI, GY. 1964: Magyarországi megfigyelések a havivérzés jelentkezésével kapcsolatban. [Studies about menstruation on Hungary.] – *Élővilág* 9(2): 16–18.
- THOMA, A. 1965: Színlátás és színvaktság. [Chromatopsy and achromatopsy.] – *Élővilág* 10(2): 107–112.
- THOMA, A. 1966: Az antropológia szenzációja: a vértesszőlősi előember lelet. [Sensation in the anthropology: Finding of the Early Man in Vértesszőlős.] – *Búvár* 11(1): 6–8.
- THOMA, A. 1967: A második vértesszőlősi előember. [The second Vértesszőlős man.] – *Búvár* 12(1): 22–26.

Book reviews

- THOMA, A. 1960: Kherumian, R. – Pickford, R. W.: Hérédité et fréquence des dyschromatopsies. – *Anthropologiai közlemények* 4: 139.
- THOMA, A. 1970: Genet-Varcin, E.: Á la recherche du primate, ancetre de l'homme. Primates et évolution. – *Anthropologiai közlemények* 14: 106–108.
- THOMA, A. 1971: Gomila, J.: Les Bedik. – *Anthropologiai közlemények* 15: 77.
- THOMA, A. 1971: Ankel, F.: Einführung in die Primatenkunde. – *L'Anthropologie* 75(5–6): 485.
- THOMA, A. 1971: Albonico, R.: Mensch, Menschen, Typen. – *L'Anthropologie* 75(5–6): 486.
- THOMA, A. 1971: Schmidt, A.: Philosophische Studien zur Populationsgenetik. – *L'Anthropologie* 75(5–6): 489.
- THOMA, A. 1972: Piveteau, J.: Les grottes de La Chaise (Charente). – *L'Anthropologie* 76(3–4): 338.
- THOMA, A. 1972: Chiarelli, A. B.: Comparative Genetics in Monkeys, Apes and Man. – *L'Anthropologie* 76(5–6): 553.
- THOMA, A. 1972: Ohni, S.: Evolution by gene duplication. – *L'Anthropologie* 76(5–6): 556–557.
- THOMA, A. 1972: Farkas, Gy. et Lipták, P.: A lakosság embertani képe. Farkas, Gy. et Lipták, P.: Újabb adatok a magyarság etnikai embertanához. – *L'Anthropologie* 76(5–6): 561–562.

- THOMA, A. 1973: Lipták, P.: Embertan és emberszármazástan. (Anthropologie et phylogénese humaine.) – *L'Anthropologie* 77(1): 157.
- THOMA, A. 1973: Liebermann, P.: The speech of Primates. – *L'Anthropologie* 77(2): 362.
- THOMA, A. 1973: Day, M. H.: Human Evolution. – *L'Anthropologie* 77(2): 362–363.
- THOMA, A. 1973: Eiben, I., Hegedüs, Gy., Bánhegyi, M., Kiss, K., Monda, M. et Tasnádi, I.: Budapesti óvodások és iskolások testi fejlettsége. (Développement corporel des écoliers de Budapest, 1968–1969.). – *L'Anthropologie* 77(2): 364.
- THOMA, A. 1973: Campbell, B. G.: Sexual selection and the descent of Man, 1871–1971. – *L'Anthropologie* 77(3): 652.
- THOMA, A. 1973: Lasker, G. W.: Physical Anthropology. Buettner-Janusch, J.: Physical Anthropology: a perspective. – *L'Anthropologie* 77(3): 652–654.
- THOMA, A. 1974: Brace, C. L. et Metress, J.: Man in evolutionary perspective. – *L'Anthropologie* 78(3): 611–612.
- THOMA, A. 1974: Kalmus, H.: Genetik. Sperlich, D.: Populationsgenetik. – *L'Anthropologie* 78(3): 612–613.
- THOMA, A. 1975: Chiarelli, A. B.: Evolution of the Primates. – *L'Anthropologie* 79(1): 166–167.
- THOMA, A. 1975: Robinson, J. T.: Early hominid posture and locomotion. – *L'Anthropologie* 79(1): 167–168.
- THOMA, A. 1975: Howells, W. W.: Cranial variation in Man. – *L'Anthropologie* 79(1): 168–170.
- THOMA, A. 1975: Rensch, B. et Franzen, J. L.: Theoretische Aspekte der Menschenwerdung. – *L'Anthropologie* 79(4): 714.
- THOMA, A. 1977: Saban, R.: Les restes humains de Rabat. – *L'Anthropologie* 81(1): 167–168.
- THOMA, A. 1977: Schaefer, U.: Verhandlungen der Gesellschaft für Anthropologie und Humangenetik. – *L'Anthropologie* 81(2): 347.
- THOMA, A. 1977: Kurth, G. et Eibl-Eibesfeldt, I.: Hominisation und Verhalten. Hominiisation and Behaviour. – *L'Anthropologie* 81(2): 343–344.
- THOMA, A. 1977: Lieberman, P.: On the origins of language. – *L'Anthropologie* 81(3): 535.
- THOMA, A. 1977: Vallois, H. V.: L'omoplate scaphoïde, variation anatomique ou syndrome pathologique? – *L'Anthropologie* 81(3): 535.
- THOMA, A. 1978: Heberer, G.: Die Evolution der Organismen. – *L'Anthropologie* 82(2): 300.
- THOMA, A. 1978: Feustel, R.: Abstammungsgeschichte des Menschen. – *L'Anthropologie* 82(3): 469.
- THOMA, A. 1982: Knussmann, R.: Vergleichende Biologie des Menschen. Lehrbuch der Anthropologie und Humangenetik. – *L'Anthropologie* 85(1): 157–158.
- THOMA, A. 1986: Smith Fred H. – Spencer Franck: The origins of Modern Humans. – *L'Anthropologie* 90(3): 595–596.
- THOMA, A. 1987: Lorenz, R. J.: Grundbegriffe der Biometrie. – *L'Anthropologie* 91(1): 351.

About ANDOR THOMA

- EIBEN, O. 2004: Andor Thoma 1928–2003. – *Homo: Journal of Comparative Human Biology* **54**(3): 195–196.
- GYENIS, GY. 2003: Andor Thoma (1928–2003). – *EAA Newsletter* **71**: 30.
- GYENIS, GY. 2003: Thoma Andor (1928–2003). – *Anthropologiai közlemények* **44**: 119–121.
- GYENIS, GY. 2004: In memoriam Andor Thoma (1928–2003). – *Praehistoria* **4–5**: 7.
- VANDERMEERSCH, B. 2003: In memoriam Andor Thoma (1928–2003). – *Bulletins et Mémoires de la Société d'Anthropologie de Paris* **15**(1–2): 5–6.
- TOUSSAINT, M. 2005: In memoriam: Andor Thoma (1928–2003). Un demi-siècle de recherches anthropologiques. – *Anthropologica et Praehistorica* **116**: 17–23.